

JAAARVERSLAG 2017

Hoornvlies Patiënten Vereniging
Postbus 4073
3502 HB Utrecht
Tel.: 030-2006345
K.v.K. Nr.: 28106750

IBAN: NL50INGB0000944579
BIC: INGBNL2A
RSIN: 819256675

E-mail: info@oogvooru.nl
www.oogvooru.nl
ANBI status: Ja

Inhoud

Algemene Ledenvergadering	Pagina
Agenda 14 april 2018	3
Notulen 8 april 2017	4
Verlag secretaris	
De Hoornvlies Patienten Vereniging	8
Organisatie	11
Activiteiten in 2017	13
Financiën	19
Slotwoord	19
Jaarrekening	
Verantwoording en samenstelling bestuur	22
Balans	23
Staat van baten en lasten	24
Toelichting	26
Verklaring kascommissie	30

Algemene Ledenvergadering 14 april 2018

Agenda

Utrecht, 31 maart 2018

Het bestuur van de Hoornvlies Patiënten Vereniging heeft het genoegen u uit te nodigen tot het bijwonen van de Algemene Ledenvergadering die zal worden gehouden tijdens de 13^e Nationale Hoornvliesdag.

Datum   **Zaterdag 14 april 2018**
Aanvang   **15.45 uur**
Locatie   **Eenhoorn Meeting Center Amersfoort (zaal 1.1)**

De agenda voor de vergadering is als volgt:

1. Opening door voorzitter Hugo Reumkens
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Notulen ALV 2017 door secretaris Martin Damen B
4. Verslag kascommissie
5. Benoeming kandidaten kascommissie B
6. Jaarrekening 2017 en begroting 2018 door penningmeester Kees Raateland B
7. Decharge B
8. Bestuursmutaties: B
  - Aftredend en niet herkiesbaar: dhr. G.J. Vellekate
  - Aftredend en niet herkiesbaar: mw. A.C. van Kalken-Alferink
  - Aftredend en niet herkiesbaar: dhr. M. J. Damen
9. Bestuurssamenstelling
10. Rondvraag
11. Sluiting

Voor de agendapunten met een B moet de vergadering een besluit nemen.
Uw aanwezigheid wordt ten zeerste op prijs gesteld.

Hoornvlies Patiënten Vereniging,
Het bestuur.

Algemene Ledenvergadering 8 april 2017

Notulen

Hoornvlies Patiënten Vereniging

Notulen Algemene Ledenvergadering d.d. 8 april 2017 te LUMC te Leiden.

Aanwezig namens het bestuur	De heer F. Metman (voorzitter) De heer M. Damen (penningmeester) De heer J. Veltkamp (waarnemend voorzitter) Mevrouw A.C. van Kalken-Alferink Mevrouw M. de Wit De heer prof. C.C. Sterk (adviseur) De heer H. Reumkens (aspirant bestuurslid) De heer G.J. Vellekate (aspirant bestuurslid) De heer C.L.A. Raateland (aspirant bestuurslid)
Aanwezig namens de leden	de aanwezige leden tijdens de Nationale Hoornvliesdag
Afwezig	geen
Verslag	Mevrouw G.S. Hamelinck-Stratos

Gedurende het programma van de Nationale Hoornvliesdag is er tijd geagendeerd voor de Algemene Ledenvergadering. Voor de inhoud van de Nationale Hoornvliesdag wordt gemakshalve verwezen naar het programmaboekje, zoals ter beschikking is gesteld aan al onze leden. Hieronder treft u het verslag aan van de Algemene Ledenvergadering.

1. Opening door plaatsvervangend voorzitter de heer J. Veltkamp

De heer J. Veltkamp opent, als waarnemend voorzitter, om 12.15 uur de Algemene Ledenvergadering en heet de leden van harte welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

Er zijn 261 aanwezigen tijdens deze 12^e Nationale Hoornvliesdag. Voor de Algemene Ledenvergadering hebben 140 leden de presentielijst getekend. Het bestuur dankt een ieder voor zijn of haar aanwezigheid.

3. Verslag en notulen ALV 2016 door secretaris M.J. Damen

Het verslag 2016 en de notulen van de Algemene Ledenvergadering op 9 april 2016 worden doorgenomen. Het verslag en de notulen worden goedgekeurd.

4. Verslag Kascommissie

De kascommissie, bestaande uit de heer J.J. Wit en mevrouw J.M. van der Boom, heeft een verklaring afgegeven dat zij hebben geconstateerd dat de jaarstukken een getrouw beeld geven van de feitelijke situatie.

5. Verslag 2016 en begroting 2017 door penningmeester de heer C.L.A. Raateland

De leden verlenen de penningmeester décharge voor de gevoerde administratie. De leden verlenen het bestuur décharge voor het gevoerde beleid. Er zijn verder geen vragen van de leden en de financiële stukken worden goedgekeurd met dank aan de penningmeester.

6. Bestuursmutaties

Aftredend en herkiesbaar is mevrouw M. de Wit. Zij is verantwoordelijk voor de invulling aan onze website oogvoor.nl. De afgelopen jaren heeft zij veel inzet gepleegd zowel bestuurlijk met haar analytisch vermogen en uitvoerend om de website te actualiseren en te moderniseren. De leden stemmen in met de nieuwe benoemingsperiode voor mevrouw M. de Wit en waarderen haar inzet voor de vereniging.

Aftredend en herkiesbaar is de heer M.J. Damen. Hij is al jarenlang als dagelijks bestuurslid verantwoordelijk voor het penningmeesterschap, maar ook regelmatig is hij waarnemend secretaris geweest vanwege mutaties binnen het bestuur. De overdracht van het penningmeesterschap aan de heer C.L.A. Raateland is naar beider tevredenheid goed verlopen. Ook het waarnemende secretarisschap wenst hij spoedig te kunnen overdragen om hiermee in zijn nieuwe bestuurlijke periode zich meer te richten op inhoudelijke bestuurlijke taken ten aanzien van samenwerking met andere verenigingen en de wachtlijstproblematiek. Vandaag wordt de heer

M.J. Damen verrast door hem te benoemen tot erelid van onze vereniging. Hij heeft bijna vanaf de oprichting van de vereniging zijn inzet geleverd aan onze vereniging.

Aftredend en niet herkiesbaar is de heer F. Metman als gevolg van zijn gezondheidssituatie. Het is met name voor hemzelf heel erg dat hij sneller in deze fase is belandt dan hij zelf had voorzien. Hij draagt de vereniging een zeer warm hart toe! Hij heeft zijn werkzaamheden als voorzitter gedurende de afgelopen periode met veel betrokkenheid, plezier en passie gedaan. Hoewel hij dit graag zou willen voortzetten, blijkt dat hij niet een stabiele factor kan zijn en vanuit een hoog verantwoordelijkheidsgevoel heeft hij dan ook zijn functie neergelegd en de heer J. Veltkamp als erelid en oud bestuurslid gevraagd om hem tijdelijk te vervangen. Inmiddels is er in de heer H. Reumkens een nieuwe kandidaat voorzitter gevonden die graag voor een langere tijd deze functie wil vervullen. De heer F. Metman is blij voor de vereniging dat hij zijn functie kan overdragen aan een deskundige vervanger. Hij dankt de leden en het bestuur voor het in hem gestelde vertrouwen en geboden steun.

Verkiesbaar is de heer H. Reumkens en het bestuur stelt voor om hem te benoemen voor de functie van voorzitter in vervanging van de heer F. Metman. Zowel het dagelijks bestuur als de heer F. Metman zijn overtuigd dat hij op een

goede wijze onze vereniging kan vertegenwoordigen. Daarmee kunnen de leden instemming verlenen aan zijn bestuurlijke benoeming en er wordt hem veel succes gewenst.

Verkiezbaar is de heer C.L.A. Raateland in de functie van dagelijks bestuurslid met het penningmeesterschap als zijn verantwoordelijkheid. De heer C.L.A. Raateland heeft zowel bestuurlijke als financiële relevante ervaring en de leden kunnen instemming verlenen aan zijn bestuurlijke benoeming . Er wordt hem veel succes gewenst.

Verkiezbaar is de heer G.J. Vellekate als bestuurslid met in zijn portefeuille het lotgenotencontact. Hij heeft zich aangemeld als partner van één van onze leden. Zijn echtgenote heeft veel baat gehad bij het lotgenotencontact en hij zou graag zijn expertise willen aanwenden voor onze vereniging. De leden verlenen instemming aan zijn bestuurlijke benoeming en er wordt hem veel succes gewenst.

Nieuwe kandidaten hebben zich kunnen melden tot 2 april 2017. Er zijn geen nieuwe aanmeldingen geweest.

Het bestuur is nog altijd op zoek naar versterking van het bestuur. Dit hoeft niet in de vorm van een bestuursfunctie te zijn, maar bijvoorbeeld door participatie in een werkgroep of activiteiten die door de vereniging worden georganiseerd. Het is belangrijk om meer vrijwilligers aan ons te verbinden. Nu ligt er teveel uitvoerende werkzaamheden bij de bestuursleden. Om de continuïteit te waarborgen in de toekomst van de vereniging is het noodzakelijk dat er meer ondersteuning komt. Vele handen maken licht werk. Wanneer leden hiertoe belangstelling hebben, kunnen zij zich wenden tot alle bestuursleden.

7. Voorstel statuten- en naamswijziging

De heer F. Metman heeft aangegeven de leden te willen raadplegen over de naam van onze vereniging. Om die reden staat dit agendapunt geagendeerd. Gezien de status op dit moment en het onderzoek dat plaatsvindt zal dit agendapunt op dit moment vervallen en zal worden vastgehouden aan onze huidige naam. Mogelijk dat dit agendapunt te zijner tijd alsnog op de agenda wordt geagendeerd.

8. Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag, maar één lid wil graag haar waardering uitspreken voor het vele werk dat de bestuursleden, maar ook de vrijwilligers voor en achter de schermen, doen. Zij is hier zeer van onder de indruk.

9. Sluiting

Om 12.45 uur sluit de heer J. Veltkamp, als waarnemend voorzitter, de Algemene Vergadering en nodigt de leden graag uit om tijdens de lunch input te geven aan het Bestuur voor hun werkzaamheden. Hij nodigt een ieder graag alweer van harte uit voor de Nationale Hoornvliedag 2018!

Verslag van de secretaris

De Hoornvlies Patienten Vereniging

Doelstelling

Het doel van de vereniging is het bevorderen van het welzijn en het behartigen van de belangen van mensen, die lijden aan ziekten aan het hoornvlies. Zij tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- Belangenbehartiging richting overheid, maatschappelijke en andere organisaties.
- Informeren van de doelgroep over ontwikkelingen in de zorg, voorzieningen en hulpmiddelen.
- Het organiseren van lotgenotencontact.
- Het organiseren van bijeenkomsten voor leden.
- Het uitgeven van een periodiek over alle onderwerpen, die relevant zijn.
- Het geven van voorlichting.
- Het stimuleren en volgen van onderzoek.
- Het onderhouden van contacten met zorgverleners en deskundigen op dit gebied.
- Het organiseren van activiteiten, die bijdragen aan de verwezenlijking van dit doel.

Geschiedenis

Het initiatief tot het oprichten van de Hoornvlies Patiënten Vereniging (HPV) is medio 2005 genomen door zeer betrokken oogartsen en het toenmalige hoofd van de NIN/CBA, te weten op alfabetische volgorde: mevrouw drs. A.J.M. Geerards, oogarts, mevrouw dr. E. Pels, bioloog, mevrouw dr. W.J. Rijnveld, oogarts en mevrouw prof. dr. H.J.M. Völker-Dieben, emeritus hoogleraar oogheelkunde.

Op 30 juli 2005 vond een patiëntenforum plaats over de behoefte en haalbaarheid van een patiëntenvereniging. De aanwezige patiënten (waaronder de heren M.J. Damen, J.R. Kromme, K. van Kalken en W. Vliegthart) spraken uit behoefte te hebben aan feedback en om gezamenlijk hun stem te verheffen. Het moet een vereniging zijn “van patiënten voor patiënten”.

De oprichtingsakte van de HPV is gepasseerd bij de notaris op 5 augustus 2005. In november 2005 zijn wij gestart met een enquête onder 9000 hoornvliespatiënten van de grootste behandelcentra in Nederland. De persoonsgegevens kwamen van BIS (nu NTS) die de gegevens aan de oogartsen verstrekten. De oogartsen bepaalden zelf of zij wel of niet mee wilden doen aan de enquête en welke patiënten zij konden aan schrijven.

Door de initiatiefnemers werd een interim-bestuur samengesteld, dat bestond uit personen, die geen enkele binding hadden met de oogheelkunde, maar wel over ruime capaciteiten beschikten om op een professionele wijze een vereniging op te richten. Als eerste voorzitter fungeerde de heer mr. B. den Hartog, notaris en als penningmeester fungeerde heer J. Reinsma, RA. Als hoornvliespatiënten waren aangezocht de heren W. Vliegthart en K. van Kalken voor het bestuur en in november trad de heer M.J. Damen toe tot het bestuur. Secretaris werd mevrouw drs. F. Keramati, toen oogarts in opleiding in het WFG.

Op 11 maart 2006 werd de 1^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd in de VU te Amsterdam. De aanleiding was het 25-jarige bestaan van de Cornea Bank Amsterdam. De dagvoorzitter was mevrouw drs. W.J. Rijnveld. Het was een heel feestelijke bijeenkomst. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 269 gasten, waarvan 95 leden.

Op 14 april 2007 werd de 2^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VU te Amsterdam, met als thema "De Hoornvliespatiënt centraal". De dagvoorzitter was mevrouw dr. W.J. Rijnveld. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 227 gasten, waarvan 132 leden.

Op 12 april 2008 werd de 3^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VU te Amsterdam, met als thema "Angst voor en na de operatie". De dagvoorzitter was de heer F. Mylius. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 194 gasten, waarvan 137 leden.

Op 4 april 2009 werd de 4^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in Regardz Meeting Centre EENHOORN te Amersfoort met als thema "Contactlenzen bij hoornvliesziekten". De dagvoorzitter was de heer F. Mylius. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 307 gasten, waarvan 182 leden.

Op 27 maart 2010 werd de 5^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VUmc te Amsterdam met als thema "Natte en droge ogen". De dagvoorzitter was de heer F. Mylius. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 280 gasten, waarvan 172 leden.

Op 9 april 2011 werd de 6^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VUmc te Amsterdam met als thema "Vertrouwen op beter zicht". De dagvoorzitter was mevrouw prof. dr. H.J.M. Völker-Dieben. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 295 gasten, waarvan 159 leden.

Op 24 maart 2012 werd de 7^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VUmc te Amsterdam met als thema "Lenzen bij hoornvliesaandoeningen". De dagvoorzitter was mevrouw prof. dr. H.J.M. Völker-Dieben. Op deze bijeenkomst ontvingen wij 304 gasten, waarvan 164 leden.

Op 6 april 2013 werd de 8^e Nationale Hoornvliesdag georganiseerd, in de VUmc in Amsterdam met als thema "Infecties". Mevrouw dr. W.J. Rijnveld was de dagvoorzitter. Voor deze dag werd een eigen bijdrage van € 10,- per bezoeker gevraagd wat resulteerde in 184 aanmeldingen waarvan 119 leden. In totaal ontvingen wij € 2.405,-.

In 2014 organiseerden wij wederom in de VUmc in Amsterdam de 9^e Nationale Hoornvliesdag met als thema "Geneesmiddelen", Mevrouw dr. W.J. Rijnveld was de dagvoorzitter. Op deze dag mochten wij aan eigen bijdragen € 710,- van 260 bezoekers ontvangen.

In 2015 is de 10^e Nationale Hoornvliesdag gehouden in Regardz De Eenhoorn te Amersfoort, het thema was "samen vooruitzien", de dagvoorzitter was mevr. em. prof. dr. H.J. Völker-Dieben. We mochten op deze dag 212 gasten verwelkomen, waaronder 113 leden. Aan eigen bijdragen werd € 1000,- ontvangen.

In 2016 is de 11^e Nationale Hoornvliesdag gehouden in het LUMC te Leiden, het thema was “beweging in de oogzorg”, de dagvoorzitter was mevrouw dr. W.J. Rijneveld. Wij mochten op deze dag 205 gasten verwelkomen, waaronder 117 leden. Aan eigen bijdragen werd € 484,- ontvangen.

In 2017 is de 12^e Nationale Hoornvliesdag gehouden in het LUMC te Leiden, het thema was “U en uw oogarts’ ”, de dagvoorzitter was mevrouw dr. W.J. Rijneveld. Wij mochten op deze dag 242 gasten verwelkomen, waaronder 125 leden. Aan eigen bijdragen werd € 255,- ontvangen.

De Vereniging

Het ledental

Het aantal leden is gegroeid van 532 eind 2006 (het eerste volle jaar) naar 937 ultimo 2017. Dat is bijna 5% van de ongeveer 19.000 geregistreerde hoornvliespatiënten in Nederland.

Jaartal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal leden	532	611	648	723	762	802	833	847	867	894	924	937
Toename	532	79	37	75	39	40	31	14	20	27	30	13

Het bestuur zal met de actieve medewerking van de oogartsen en optometristen zich blijven focussen op een uitbreiding van het aantal leden. Wij blijven ons ook actief bezighouden met de werving van donateurs en buitengewone leden.

De contributie

De contributie is in 2017 ongewijzigd gebleven en bedraagt € 25,- per jaar.

Vriend voor het Leven

Sinds 2013 heeft de HPV de mogelijkheid te kiezen voor het fiscaal vriendelijke “Vriend voor het leven” lidmaatschap. Een Vriend voor het leven betaalt eenmalig € 500. Jaarlijks wordt daarvan € 25,- afgeschreven ten gunste van de contributieontvangst. De HPV is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) dus in principe is het bedrag van € 500,- aftrekbaar als gift. Zie hiervoor ook de site van de belastingdienst: www.belastingdienst.nl.

De persoonsgegevens

Wij blijven er continu naar streven om bij de aanmelding zoveel mogelijk de aan ons ontbrekende persoonsgegevens zoals geboortedatum, geslacht, mailadres, etc. compleet te krijgen en te houden. Deze gegevens worden opgeslagen in onze administratie en gebruikt om u te kunnen informeren over onze activiteiten. We verstrekken geen van deze gegevens aan derden en respecteren uw privacy.

De Organisatie

Het bestuur

Het bestuur bestaat volgens de statuten uit ten minste drie en ten hoogste tien natuurlijke personen. Het dagelijks bestuur (DB) wordt gevormd door voorzitter, secretaris en penningmeester, die voor de dagelijkse leiding verantwoordelijk zijn. Binnen het bestuur zijn onderling de specifieke taken verdeeld:

- Belangenbehartiging
- Fondsenwerving
- Lotgenotencontact
- Organisatie Nationale Hoornvliesdag
- Organisatie regionale hoornvliesavonden
- Publiciteit, voorlichting, magazine *Oog voor u* en katernen
- Public relations, externe contacten, ledenwerving
- Website

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2017

Voorzitter:	de heer H. Reumkens	(DB)
Secretaris:	de heer M.J. Damen	(DB)
Penningmeester:	de heer C.L.A. Raateland	(DB)
Wetenschappelijk adviseur:	de heer prof. C.C. Sterk	
Website:	mevrouw M. de Wit	

Mutaties bestuur in 2017

Via ons lid de heer W. Vliegthart kregen wij een tip dat de heer H. Reumkens wel interesse zou hebben om tot ons bestuur toe te treden. Zijn kennismaking met het bestuur leverde op dat hij onze nieuwe voorzitter is geworden en wensen hem succes toe. Ons erelid en oud-voorzitter de heer J. Veltkamp was gedurende het verslagjaar beschikbaar voor hand en spandiensten waar het DB niet aan toe kwam. De heer G.J. Vellekate heeft zich in november terug getrokken als bestuurder. Mevrouw A.C. van Kalken heeft zich in december teruggetrokken als bestuurder en redacteur van ons magazine. Zie ook het kopje secretariaat.

Bijeenkomsten op bestuurlijk niveau

Het bestuur is gedurende het verenigingsjaar zeven keer op locatie in vergadering bijeen geweest. Begin november is er een studiedag gehouden in Leiden. Daarnaast vindt ook veel overleg via telefoon en e-mail plaats. Het DB heeft naast de bestuursvergaderingen regelmatig contact via telefoon en e-mail. Daarnaast ontmoeten voorzitter, secretaris en penningmeester elkaar geregeld voor overleg.

Het secretariaat

Uit kosten en efficiencyoverwegingen zijn de secretariaatswerkzaamheden op 1 november overgedragen van QCS (Quality Company Support) aan de Oogvereniging in Utrecht. Evenals de Macula Vereniging maken wij nu gebruik van de backoffice van de Oogvereniging. Het secretariaat verricht bepaalde administratieve werkzaamheden en het beantwoorden van de telefoon: via de Ooglijn (mogelijk gemaakt door de Oogvereniging, het Oogfonds en de Stichting Blindenhulp). De ledenadministratie is vanwege de software nu onderdeel van de financiële administratie en valt daarmee nu onder de verantwoordelijkheid van de penningmeester. In 2017 heeft mevrouw G.S. Hamelinck-Stratos wederom voor het bestuur de notulen verzorgd.

Activiteiten in 2017

Lotgenotencontact

Het lotgenotencontact is één van de belangrijkste pijlers in het bestaan van een patiëntenvereniging. Meer en meer zullen patiëntenverenigingen een manifeste rol vervullen in het maatschappelijk verkeer in het algemeen en binnen de complexe wereld van zorg in het bijzonder. Dat geldt ook voor de Hoornvlies Patiëntenvereniging. Naast het verstrekken van gevraagde en ongevraagde informatie, zijn met regelmaat ervaringsverhalen opgetekend en gepubliceerd in het magazine 'Oog voor u'. Ieder gepubliceerd ervaringsverhaal is zoveel mogelijk vanuit verschillende invalshoeken benaderd

Het verstrekken van informatie

Al direct na de oprichting van de Hoornvlies Patiënten Vereniging is begonnen met het lotgenotencontact, toch één van de belangrijkste pijlers in het bestaan van de HPV als patiëntenvereniging. Hierbij kunnen vragen worden gesteld aan ervaringsdeskundigen d.w.z. HPV-leden die al eenzelfde behandeling hebben ondergaan aan de desbetreffende aandoening. Men krijgt dus altijd iemand aan de lijn die exact weet waar hij of zij over praat. In specialistische gevallen wordt het probleem voorgelegd aan onze wetenschappelijk adviseur, prof. C.C. Sterk. Bij uitzondering ook aan specialisten in het land. Echter wij verzorgen geen tweede spreekuur. Wel mag u rekenen op een gedegen antwoord. Deze contacten worden door de HPV landelijk gecoördineerd door de heer M. Versteeg, ervaringsdeskundige. Het is dus een vereniging van leden, voor leden door leden. Dat dit systeem voorziet in een grote behoefte is duidelijk want in 2017 zijn er 106 vragen binnen gekomen. De gestelde vragen en antwoorden gaan niet alleen over aandoeningen maar ook over onderwerpen als herstelproces, wachtlijsten, hulpmiddelen (contactlenzen, beeldschermen), second opinion en verzekeringen, enz.

Al met al is 2017 voor het lotgenotencontact dus een dankbaar jaar.

Nationale Hoornvliesdag

Op 8 april 2017 organiseerden wij de 12^e Nationale Hoornvliesdag in Leiden met als thema: "U en uw oogarts". Activiteiten van deze dag waren het verstrekken van informatie aan de hand van presentaties van specialisten, lotgenotencontact, het beantwoorden van vragen van bezoekers en de algemene ledenvergadering. In ons magazine Oog voor u, nummer 2 van juni 2017 staat een uitgebreide rapportage en terugblik op deze dag. U kunt ons magazine raadplegen op onze website www.oogvoor.nl.

Regionetwerk van hoornvliespatiënten

Tijdens de Nationale Hoornvliesdag wordt uitgebreid de mogelijkheid benut om contact te leggen met lotgenoten met dezelfde aandoening. Daarnaast waren er oogartsen beschikbaar die de nodige informatie verstrekten. Voor de aandoeningen waren er tafels beschikbaar, voorzien van een kleurcode zoals:

- Fuchs	geel
- Keratoconus	groen
- Herpes	rood
- Aandoeningen door contactlensgebruik	blauw
- Overige aandoeningen	wit
- Jongerentafel	oranje

Ieder kwartaal sturen wij ons magazine aan de oogartsen van de 16 behandelcentra met het verzoek om deze in de wachtruimtes als extra lectuur neer te leggen. Op verzoek van de oogpoli in ziekenhuizen sturen wij onze folder met informatie over de HPV zodat zij onze vereniging onder de aandacht kunnen brengen van patiënten met een hoornvlies-aandoening. Tevens verspreiden wij informatie onder leveranciers van speciale contactlenzen die vaak samenwerken met de oogartsen in de behandelcentra.

Op de 50+ Beurs in Utrecht van 20 tot en met 24 september heeft onze vereniging samen met de andere oogverenigingen een stand beheerd als onderdeel van de "oogstraat". Een initiatief van het Oogfonds.

Hoornvliesavonden

Op 10 oktober is er een avond georganiseerd in samenwerking met dr. B.T.H. van Dooren van het Amphia Ziekenhuis te Breda. Op deze goed bezochte avond door leden en geïnteresseerden werd informatie verstrekt over de meest voorkomende hoornvlies-aandoeningen met de bijbehorende behandelingsmethode. Ook kwamen de verschillende vormen van hoornvliestransplantaties aan de orde. Contactlensspecialist Oculenti beschouwde diverse soorten contactlenzen en de effecten daarvan. Het tweede gedeelte van de avond stond in het teken van een geleide dialoog met de aanwezigen onder leiding van de HPV

In samenwerking met het Utrechts Universitair Medisch Centrum werd op 23 november 2017 een collectieve informatieavond georganiseerd voor hoornvliespatiënten samen met dr. R.P.L. Wisse. Deze avond stond in het teken om voorlichting te geven over behandelingen van verschillende hoornvlies-aandoeningen. De opkomst was groot en de bezoekers waren het unaniem eens dat er vaker zulke bijeenkomsten moesten plaatsvinden. De beide Hoornvliesavonden waren begeleid en mede georganiseerd door ons bestuurslid de heer G.J. Vellekate.

Voorlichting aan het grote publiek

Website (www.oogvoor.nl)

De in 2016 doorgevoerde aanpassingen van de website sorteren nu hun effect. Het aantal sessies (bezoekers) is in 2017 met 6% toegenomen tot 14.993 (was 14.151 in 2016). Het totaal aantal weergegeven pagina's is met 0,89% licht afgenomen tot 33.907 (was 34.213). In 2017 is een aantal webformulieren in gebruik genomen. Onder meer is op verzoek van oogartsen een enquête uitgezet naar leveringsproblemen met oogmedicatie. Hierop hebben 25 patiënten gereageerd. Inmiddels is op de site van de Oogvereniging een link opgenomen naar een algemeen meldpunt voor oogmedicatie, dus niet alleen voor hoornvliespatiënten.

Magazine 'Oog voor u

Het magazine 'Oog voor U' is in het jaar 2017 weer viermaal verschenen. Femke Foppema en ik (Annemieke van Kalken) hebben weer ons uiterste best gedaan er vier interessante magazines van te maken; interessant met gevarieerde onderwerpen.

Een vast thema per nummer hadden wij dit jaar iets losgelaten. Het maart- en december nummer hadden diverse aansprekende onderwerpen zodat er magazines ontstonden met een gevarieerde inhoud. Het juni- en septembernummer hadden wel een thema. Het juninummer ging over *een kijkje achter de schermen bij de Nationale Hoornvliesdag 2017*. Het septembernummer had als thema *pré- en postoperatieve zaken nader belicht*.

Het magazine kan niet gemaakt worden zonder onze enthousiaste schrijvers; mevrouw Prof. dr. H.J. Völker-Dieben, de heer H. Otten van Visser Contactlenzen, de heer C. Vervaeke van Oculenti, Michel Versteeg van ons lotgenotencontact en uiteraard ons bestuur voor hun vaste input. Met z'n tweeën kunnen wij het niet.

Facebook

De HPV heeft ook een Facebook pagina. Na de zomer is hier intensiever aandacht aan gegeven met relevante informatie over inhoudelijke hoornvliesaanandoeningen, ontwikkelingen in het oogdomein en maatschappelijk impact wat betreft het leven met een hoornvliesaanandoening. De informatie die de HPV via FB verstrekt, trekt veel bezoekers, met een zeer positief respons. De HPV is zich bewust van de kracht van social media en zal hier optimaal gebruik van maken. Zie: <https://www.facebook.com/HoornvliesPatientenVereniging/>

BELANGENBEHARTIGING

Lidmaatschappen en contacten

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2017 bezoeken afgelegd aan de NTS, de Oogvereniging, de ETB, NIIOS, het Oogziekenhuis Rotterdam en het Westfriesgasthuis. Evenals vorige jaren waren er voorlichtingen door PGO Support namens het Ministerie van VWS/Fonds PGO en het Zorginstituut Nederland. Ook waren wij present op de bijeenkomsten van Ieder(in). Tevens hadden wij weer onze stand op het NOG congres van de oogartsen met vele interessante contacten, wederom in Maastricht.

Wij zijn nog steeds actief na de aanstelling van onze Bijzonder Hoogleraar prof. dr. R.M.M.A. Nuijts, oogarts cornea-aandoeningen en refractiechirurgie, aan de Medische faculteit van de Universiteit van Maastricht. Onze oud-voorzitter de heer J. Veltkamp heeft namens de HPV zitting in het College van Toezicht op het Bijzonder Hoogleraarschap en is tevens nauw betrokken bij diverse subsidieaanvragen voor verder Wetenschappelijk Onderzoek.

Het bestuur wil van de belangstelling van de vereniging voor het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van hoornvlies-aandoeningen doen blijken, door zoveel als mogelijk is, de promotieplechtigheden (verdediging van proefschriften gevolgd door bevordering tot doctor) op dat gebied bij te wonen. Ons bestuurslid, de heer prof. C.C. Sterk, met de portefeuille van wetenschappelijk adviseur, probeert de promoties die in Leiden plaatsvinden op het gebied van hoornvliesonderzoek, zoveel mogelijk voor te zitten als pro-rector (vervanger van de rector magnificus). Ons bestuurslid is lid van de Corneawerkgroep Kok-van Alphen, van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (de beroepsvereniging van oogartsen)

Samenwerking en belangenbehartiging

Gezamenlijke projecten oogpatiëntenorganisaties

De oogpatiëntenorganisaties werken op meerdere gebieden nauw met elkaar samen. In 2017 is de samenwerking tussen de oogpatiënten-organisaties en het Oogfonds extra geïntensiveerd. In deze rapportage leest u wat er in 2017 op de verschillende gebieden zoal bereikt is. De samenwerking verloopt in goede sfeer, zoals blijkt uit de tweede jaarlijkse besturenontmoetingsdag en zeker ook uit het traject Vooruitzicht. Onder deze noemer hebben in juni 2017 vier oogpatiëntenorganisaties (Hoornvlies Patiënten Vereniging, Macula Vereniging, Vereniging OOG in OOG en Oogvereniging) en het Oogfonds besloten verdere vormen van samenwerking te onderzoeken. Het doel dat we voor ogen hebben is de positie van oogpatiënten in Nederland verder te verstevigen. Hoe kunnen we dit het beste aanpakken? Het onderzoek hierover loopt nog. De Oogvereniging verricht verschillende diensten voor de andere oogpatiëntenorganisaties. Zo zijn in 2017 de secretariaats-werkzaamheden van de Hoornvlies Patiënten Vereniging, naast die van de Macula Vereniging en de Nederlandse Christelijke Blinden en Slechtzienenden Bond, ondergebracht bij de Oogvereniging.

Informatie, bijeenkomsten en contact

De oogpatiëntenorganisaties werken op het vlak van patiëntenvoorlichting samen met het Oogfonds, oogartsen, andere oogprofessionals en ziekenhuizen. Veel oogartsen en andere oogprofessionals leveren een bijdrage aan onze activiteiten.

- Er is een goede samenwerking met het Oogfonds. Zo hebben we een gezamenlijke stand op de Nationale Gezondheidsbeurs en 50PlusBeurs en organiseren we samen het Oogcongres.
- De Oogstraat op de Nationale Gezondheidsbeurs en 50plusbeurs werd goed bezocht. Op de Gezondheidsbeurs konden bezoekers het opblaasbare oog bezoeken en informatie krijgen over hoe je je ogen gezond kunt houden; op de 50PlusBeurs konden bezoekers hun oogdruk laten meten, oogdruppelinstructie krijgen, de expositie MIJN geZICHT en het opblaasbare oog bezoeken. Op de beurzen werd het gratis magazine ZIEN uitgereikt over gezonde ogen en (preventie van) oogaandoeningen.
- Op 18 november 2017 hebben we samen met het Oogfonds het Nationale Oogcongres georganiseerd met als rode draad de psychosociale gevolgen van het hebben van een oogaandoening. Met 18 lezingen, 590 bezoekers en een score van 8,1 was het congres net als in 2016 een groot succes.
- In ziekenhuizen in het hele land zijn er informatiebijeenkomsten geweest, onder andere over glaucoom, maculadegeneratie, het ouder wordende oog en vuurwerkpreventie. Deze zijn georganiseerd in samenwerking met vrijwilligers van de samenwerkende oogpatiëntenorganisaties vanuit het project Relatiebeheer Ziekenhuizen.
- Dit project Relatiebeheer ziekenhuizen is in 2017 gestart. Het doel is om per ziekenhuis één contactpersoon (op vrijwillige basis) aan te stellen die alle oogpatiëntenorganisaties en -patiëntengroepen vertegenwoordigt. Er lopen pilots in het noorden, midden en zuiden van Nederland. In 2018 start het project in het westen van Nederland.
- De Ooglijn wordt steeds beter gevonden. Het aantal contacten is in 2017 met meer dan de helft toegenomen. Het verspreiden van handzame Ooglijn-kaartjes onder oogartsen werpt zijn vruchten af, maar ook internet speelt een belangrijke rol. Net als in 2016 zien we een sterke toename van het aantal medische vragen. De Ooglijn heeft zich ontwikkeld tot het centrale informatiepunt voor alle mensen met een oogaandoening.
- Je wilt je bezoek aan de oogarts goed voorbereiden, maar hoe doe je dat? Daarvoor ging op donderdag 14 december de website www.vragenaandeoogarts.nl online. Op de site staan veel voorbeeldvragen aan de oogarts en tips.
- Er wordt gewerkt aan betere patiënteninformatie via internet. Bij elke behandelrichtlijn willen we dat er goede patiënteninformatie op internet komt. Deze patiënteninformatie moet correct maar ook vindbaar zijn. Hier zorgen de Oogvereniging (namens de oogpatiëntenorganisaties) en het NOG (de wetenschappelijke vereniging van de oogartsen) samen voor.

Belangenbehartiging: Mijn optimale Oogzorg

De belangenbehartiging op het vlak van goede oogzorg krijgt vooral gestalte in het driejarige samenwerkingsproject 'Mijn optimale oogzorg 2016-2018' van de vijf oogpatiëntenorganisaties (Hoornvlies Patiënten Vereniging, Macula Vereniging, NCB, Vereniging Oog in Oog en de Oogvereniging). Het samenwerkingsproject wordt aangestuurd door de Oogvereniging. Dit zijn de belangrijkste resultaten van het project Mijn optimale oogzorg in 2017:

1. *Tegengaan oplopende wachttijden oogheelkunde.*

De belemmering bij de toegang tot de oogzorg zijn een gemeenschappelijke knelpunt in het zorgproces voor mensen met glaucoom, maculadegeneratie, hoornvliesaanandoeningen en andere oogaandoeningen. We zijn in gesprek met het NOG, de wetenschappelijke vereniging van de oogartsen, en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) over de oplopende wachttijden en wat daaraan te doen is. Begin 2018 organiseert de NZa in samenwerking met ons een bijeenkomst over dit onderwerp met alle zorgpartijen.

2. *Oogdruppels: stop onnodige wisselingen van oogdruppels.*

Eind 2017 is het Meldpunt oogmedicatie geopend. Samen met andere patiëntenorganisaties hebben we daarnaast een actie opgezet, Stop wisselen medicatie om niet medische redenen. De resultaten verwerken we in een rapport dat we in 2018 aanbieden aan de minister.

3. *Vermindering bureaucratie bij aanvragen hulpmiddelen.*

Onze petitie Stop bureaucratie in hulpmiddelenzorg wordt ondersteund door meer dan 2400 mensen.

4. *Verstevigen relaties.*

We verstevigen de relaties met zorgverzekeraars en zorgprofessionals. Vooral de samenwerking met het NOG is in 2017 geïntensiveerd.

Organisatorische veranderingen HPV in 2018

Sinds de zomer van 2017 heeft het algemeen bestuur intensief nagedacht over een verbeterde aansturing van onze vereniging. Met het oog op de voortdurende veranderingen binnen en buiten onze vereniging zijn er met ingang van 1 januari 2018 enkele belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Daarbij is het onderscheid tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur komen te vervallen. Wat overblijft is een compact en wendbaar bestuur met duidelijke taken en bevoegdheden. Het bestuur wordt aangevuld met een verenigingsmanager. Per 1 januari 2018 is Michel Versteeg door het bestuur tot verenigingsmanager benoemd. Hij is daarmee de linking pin tussen het bestuur en de vele activiteiten en vrijwilligers van onze vereniging. Michel is als meewerkend voorman onder andere verantwoordelijk voor het lotgenotencontact en de Nationale Hoornvliesdag, maar ook voor onze ledenadministratie, drukwerk en externe communicatie (waaronder social media).

Financiën

De jaarrekening

Het financiële verslag over 2017 vindt u in dit verslag vanaf pagina 21.

Fondsenwerving

In 2017 heeft de vereniging van Fonds PGO (onderdeel van het Ministerie VWS) een instellingssubsidie ontvangen ter hoogte van € 45.000. Voor 2018 is eenzelfde bedrag toegezegd. Zonder deze subsidie zouden wij als onafhankelijke patiëntenvereniging niet kunnen bestaan.

Slotwoord

Gaarne wil ik tot slot de bijzondere dank en waardering van het bestuur uitspreken voor iedereen die naar vermogen heeft bijgedragen aan de voortgang en verdere uitbouw van de HPV.

Utrecht, maart 2018

M.J. Damen,
Secretaris.

Verklarende woordenlijst

AER	Amnitrans Eyebank Rotterdam
ALV	Algemene Ledenvergadering
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBA	Cornea Bank Amsterdam
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
DB	Dagelijks Bestuur
DBC	Diagnose Behandeling Combinatie
ETB	Euro Tissue Bank
HPV	Hoornvlies Patiënten Vereniging
ICF	International Classification of Functioning and Disability
Ieder(in)	Netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
MUMC	Maastricht Universal Medical Center
NOG	Nederlands Oogheelkundig Gezelschap
NOTR	Nederlandse Orgaantransplantatieregistratie
NPCF	Nederlandse Patiënten & Consumenten Federatie
NCB	Nederlandse Christelijke Blinden- en slechtziendenbond
NTS	Nederlandse Transplantatie Stichting
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
PGO	Patiënten- en Gehandicaptenorganisaties en Ouderenbonden
QCS	Quality Company Support
SKGZ	Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen
VOA	Vrijwillige Ouderenadviseurs
VUmc	Vrije Universiteit Amsterdam
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAC	Wetenschappelijke Advies Commissie
WFG	Westfriesgasthuis
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZBC	Zelfstandige Behandelcentra
ZN	Zorgverzekeraars Nederland
Zvw	Zorgverzekeringswet

Behandelingen

ALK	Anterieure Lamellaire Keratoplastiek
ALKP	Assisted Lamellaire Keratoplastiek
CTX	Cornea Transplantatie
CXL	Cross linking
DALK	Deep Anterieure Lamellaire Keratoplastiek
DLEK	Deep Lamellaire Endotheliale Keratoplastiek
DMEK	Descemet Membraam Endotheliale Keratoplastiek
DMET	Descemet Membraam Endotheliale Transfer
DSAEK	Descemet Stripping Automated Endotheliale Keratoplastiek
DSEK	Descemet Stripping Endotheliale Keratoplastiek
EK	Endotheliale Keratoplastiek
LASEK	LASer Epitheliale Keratomileusis
LASIK	Epitheel LASer in Situ Keratomileusis
LKP	Lamellaire KeratoPlastiek
PKP	Perforerende KeratoPlastiek
PLK	Posterieuze Lamellaire Keratoplastiek
PRK	PhotoRefractieve Keratectomie

Jaarrekening 2017

Verantwoording en samenstelling bestuur

Het bestuur van de Hoornvlies Patienten Vereniging heeft in de vergadering van 6 februari 2018 de jaarrekening over het boekjaar 2017 vastgesteld. De kerncijfers van de balans en de staat van baten en lasten zijn als volgt:

Telling balans	:	€ 17.969
Stand eigen vermogen per 31 december 2017	:	€ 10.994
Resultaat boekjaar 2017 (verlies)	:	€ -454

Het bestuur van de Hoornvlies Patienten Vereniging:

De heer H. Reumkens (voorzitter)

De heer M.J. Damen (secretaris)

De heer C.L.A. Raateland (penningmeester)

Mevrouw M. de Wit

De heer C.C. Sterk

Balans

Stand per 31 december	2017	2016	2015
Activa			
Inventaris	-	-	1.017
Te vorderen rente	-	-	124
Vooruitbetaalde kosten	-	787	250
Debiteuren	2.500	-	-
ING betaalrekening	5.867	2.657	1.665
ING spaarrekening	9.602	11.500	15.000
Totaal activa	17.969	14.944	18.056
Passiva			
Eigen vermogen - cumulatief resultaat	5.619	6.072	4.733
Eigen vermogen - reserve MAC	2.950	2.950	3.450
Eigen vermogen - Vriend voor het leven	2.425	2.575	2.725
Totaal Eigen vermogen	10.994	11.597	10.908
Te betalen kosten	6.625	2.369	6.298
Vooruitontvangen bedragen	350	978	850
Totaal passiva	17.969	14.944	18.056

Staat van baten en lasten

Baten	Werkelijkheid			Begroting	
	2017	2016	2015	2018	2017
Contributies leden	23.903	23.282	22.150	22.500	22.500
Subsidie fonds PGO	45.000	35.000	35.000	45.000	45.000
Sponsors Nationale Hoornvliesdag	7.850	8.250	10.150	8.500	4.500
Giften	1.505	3.720	4.227		3.200
Advertenties magazine Oog voor U	2.500	1.800	2.000	1.500	2.000
Bijdrage Nationale Hoornvliesdag	255	484	1.008	-	1.000
Ontvangen rente	102	-	124	-	50
Totaal baten	81.115	72.536	74.659	77.500	78.250

Lasten	Werkelijkheid			Begroting	
	2017	2016	2015	2018	2017
<u>Lotgenotencontact</u>					
Direct - per telefoon of e-mail	4.094	4.346	3.643	6.000	4.000
Nationale Hoornvliesdag	16.866	16.533	15.725	20.000	20.000
Regionetwerken	4.163	4.441	7.463	4.000	4.500
	25.123	25.320	26.831	30.000	28.500
<u>Informatievoorziening</u>					
Magazine Oog voor U	19.301	19.861	17.430	20.000	20.000
Website	4.856	5.925	6.673	4.000	6.000
PR materiaal	978	1.679	2.049	4.500	4.000
	25.135	27.465	26.151	28.500	30.000
<u>Belangenvertegenwoordiging</u>					
Lidmaatschappen	192	192	241	500	500
Lobbywerk	3.501	1.872	1.641	2.500	2.500
	3.693	2.064	1.882	3.000	3.000
<u>Overige kosten</u>					
Professionalisering	14.701	3.400	2.767	2.500	2.500
Instandhoudingskosten	12.917	12.948	14.030	13.370	14.250
	27.618	16.349	16.798	15.870	16.750
Totaal lasten	81.569	71.197	71.662	77.370	78.250
Samenvatting					
Totaal baten	81.115	72.536	74.659	77.500	78.250
Totaal lasten	81.569	71.197	71.662	77.370	78.250
Resultaat	(454)	1.339	2.997	130	-

Toelichting algemeen

Doel van de vereniging

Het doel van de Hoornvlies Patienten Vereniging is het bevorderen van het welzijn en behartigen van de belangen van mensen die lijden aan aandoeningen van het hoornvlies.

Weergave bedragen

Alle bedragen in dit verslag worden in euro's weergegeven.

Controle kascommissie

Conform artikel 14 van de statuten zijn de jaarstukken en de onderliggende boeken en bescheiden ter beoordeling voorgelegd aan de kascommissie. De door de kascommissie opgemaakte verklaring is opgenomen in dit verslag.

Toelichting op de balans

Inventaris

De in gebruik zijnde inventaris is reeds geheel afgeschreven maar is nog wel in gebruik. Het betreft personal computers (in gebruik bij het bestuur) en een aantal koffers met banners die gebruikt worden bij presentaties.

Te vorderen rente

Ultimo 2017 is er geen rentevordering op ING.

Vooruitbetaalde kosten

Ultimo 2017 zijn er geen vooruitbetaalde kosten.

ING betaalrekening

Het bedrag op de balans komt overeen met de saldoverklaring van de ING per einde jaar.

ING spaarrekening

Het bedrag op de balans komt overeen met de saldoverklaring van de ING per einde jaar.

Eigen vermogen – cumulatief resultaat

Het bedrag op de balans per 31 december 2017 is het cumulatieve resultaat sinds de oprichting van de vereniging.

Eigen vermogen – reserve MAC

De reserve MAC (Medische Advies Commissie) is bedoeld voor het ondersteunen van personen bij de afronding van hun promotieonderzoek op het gebied van het hoornvlies. In 2017 zijn in dat kader geen uitgaven gedaan.

Eigen vermogen – Vriend voor het leven

Het fonds 'Vriend voor het leven' bestaat uit zes leden. Vriend voor het leven wordt door een eenmalige storting van € 500. Jaarlijks wordt per lid € 25 aan het fonds onttrokken en verantwoord als ontvangen contributie.

Te betalen kosten

De te betalen kosten ultimo 2017 ad € 6.625 bestaan uit facturen waarvan de levering of prestatie reeds in 2017 is verricht maar waarvan de betaling pas in 2018 is uitgevoerd. Dit betreft facturen voor secretariaatsdiensten over de maanden november en december (€ 1.500), portokosten en drukwerk van ons magazine (€ 2.673), drukwerk enveloppen en briefpapier (€ 1.587) en overige kosten (€ 865).

Vooruit ontvangen bedragen

Het bedrag bij vooruit ontvangen bedragen bestaat uit contributies van nieuwe leden, ontvangen na 1 november 2017 (€ 225) en vooruitbetaalde contributies door bestaande leden (€ 125).

Toelichting op de staat van baten en lasten

Algemeen

De kosten van de ondersteunende diensten zoals bijvoorbeeld de kosten van het secretariaat en bestuurskosten worden in de jaarrekening toegerekend aan de kernactiviteiten van de vereniging.

Werkelijkheid 2017 versus begroting 2017

Het totaalresultaat van de vereniging ligt in lijn met de begroting. De eenmalig hogere kosten voor professionalisering in 2017 houden verband met de transitie van de secretariaatswerkzaamheden van QCS naar het secretariaat van de Oogvereniging. Deze transitie betekent met ingang van 2018 een aanzienlijke en structurele besparing op ondersteunende diensten.

Contributies leden

De licht stijgende lijn ten opzichte van voorgaande jaren reflecteert de ontwikkeling van het aantal leden van de vereniging. Dankzij een goede betalingsdiscipline van onze leden en (waar nodig) een actief debiteurenbeleid, worden vrijwel alle contributies daadwerkelijk geïncasseerd.

Subsidie fonds PGO

In 2017 heeft de vereniging € 45.000 aan een zogeheten instellingssubsidie ontvangen uit het fonds PGO van het Ministerie van VWS.

Lotgenotencontact

Het lotgenotencontact is een belangrijke pijler van de vereniging. In het jaarverslag zijn de activiteiten beschreven. In financieel opzicht is de Nationale Hoornvliesdag de grootste kostenpost. In die kosten werd de vereniging ook in 2017 voor aanzienlijk deel tegemoet gekomen dankzij bijdragen van de volgende sponsors:

Sponsors Nationale Hoornvliesdag	2017	2016	2015
Hoornvlies Stichting Nederland	3.500	3.500	
Oogfonds	550	2.500	5.000
Oculenti BV	1.250	750	1.250
Euro Tissue Bank	750	750	800
Visser contactlenzen	750	750	1.250
Ursapharm Benelux	750		750
Thea Pharma	300		
Stichting Blinden-Penning			500
UCO-Lavec			300
Vereniging van contactlensspecialisten			300
Totaal	7.850	8.250	10.150

Informatievoorziening

In financieel opzicht is ons magazine 'Oog voor U' de belangrijkste kostenpost in de categorie 'Informatievoorziening'. In die kosten werd de vereniging voor een deel tegemoet gekomen dankzij advertentieopbrengsten. In 2017 is het magazine viermaal verschenen.

De kosten voor de website bestaan hoofdzakelijk uit vaste kosten voor hosting en kosten voor regulier onderhoud.

Belangenvertegenwoordiging

De kosten van belangenvertegenwoordiging hebben onder meer betrekking op gemaakte kosten voor beurzen en congressen. Daarnaast werden kosten gemaakt voor overleggen met andere organisaties in het oog-domein.

Overige kosten

De post 'professionalisering' heeft grotendeels betrekking op de eenmalige kosten die in 2017 gemaakt zijn voor de transitie van de secretariaatswerkzaamheden naar het secretariaat van de Oogvereniging. Daarnaast zijn ook kosten gemaakt voor de jaarlijkse HPV bestuursconferentie in november.

De post 'instandhoudingskosten' heeft betrekking op algemene kosten van kantoor en bestuur die niet zijn toegerekend aan de kernactiviteiten van de vereniging.

Begroting 2018

Voor 2018 heeft het Ministerie van VWS een instellingssubsidie toegezegd van € 45.000. Dankzij de structurele besparing op ondersteunende diensten kan in 2018 meer geld worden besteed aan de kernactiviteiten van de vereniging.

Verklaring kascommissie

De kascommissie heeft in haar bijeenkomst op 3 maart 2018 vastgesteld dat volgens onderstaande specificatie de geldmiddelen per 31 december 2017 aanwezig zijn. De jaarstukken geven een getrouw beeld van de huidige situatie bij de vereniging.

Wij adviseren u, de leden om de jaarstukken goed te keuren en de penningmeester decharge te verlenen voor het gevoerde beleid.

Specificatie aanwezige geldmiddelen per 31 december 2017			
Bank	Soort rekening	IBAN	Bedrag
ING	Zakelijke rekening	NL50 INGB 0000 9445 79	5.866,82
ING	Vermogen spaarrekening	NL50 INGB 0000 9445 79	9.602,01
Totaal			15.468,83

Namens de kascommissie

Datum, 3 maart 2018

De heer J.J. de Wit

Mevrouw J.M. van der Boom